

Культура 9

Лекція #1

ПОНЯТТЯ
КУЛЬТУРИ

ЩО ЦЕ Є КУЛЬТУРА?

ЩО ЦЕ Є КУЛЬТУРА?

- ❖ Наш підручник в першому параграфі пише:
- ❖ «Це сума (the collective sum) надбань (людей, плем'я, народу, людства), створені впродовж довгого часу (тобто цілої історії людства), що передаються з покоління в покоління.»

ЩО ЦЕ Є КУЛЬТУРА?

- ❖ Тепер до вас два запитання:
  - як це пояснити?
  - що це означає?

❖ Культура є ... цілий комплекс духових (spiritual) речей:

- ідей (ideas),
- цінностей (values),
- ідеалів (ideals),
- форм організації життя (how we live)
- творчості (creativity)
- релігійних вірувань (religious beliefs)
- і так далі

які витворені і засвоєні народом протягом цілої своєї історії.

❖ Також, культура є ... цілий комплекс матеріальних (physical) речей:

- житло (dwellings)
- харч (food),
- вбрання (clothing),
- транспортації (transportation)
- приладдя (tools)
- прикраси (decorations)
- і так далі

які витворені і засвоєні народом протягом цілої своєї історії.

❖ Тобто:

Культура є...все що люди створили своєю працею та розумом протягом історії людства, чи плем'я, чи народу.

❖ Чому?

КУЛЬТУРА ЧИ ЦИВИЛІЗАЦІЯ?

КУЛЬТУРА ЧИ ЦИВИЛІЗАЦІЯ?

ЩО ТАКЕ ЦИВИЛІЗАЦІЯ?

КУЛЬТУРА ЧИ ЦИВИЛІЗАЦІЯ?

- ❖ Вчені, часто відрізняють ці два слова і поняття пов'язані із ними, але ми повинні пояснити ці поняття в практичному способі.
- ❖ А). Що це цивілізація?
- ❖ Б). Що це культура?

❖ До першого, слово «цивілізація»
походить із латинського слова

«*civilis*» (громадян міста),

яке походить від з'єднання двох
подібних слів

«*civis*» (громадянин – citizen)

і слова

«*civitas*» (місто – city).

- ❖ Тобто, цивілізація пояснює складне соціо-політичне зібрання людей які живуть в урбанізованому центрі, із розвиненою політичною системою.
- ❖ Простіше, це життя в місті...

- ❖ Починаючи коло ренесансу, пояснення цивілізації змінюється на ідею «матеряльної культури».
- ❖ З того часу, слово цивілізація починає включати все що люди зробили щоб задовольнити (to satisfy) й збагатити (to enrich) своє щоденне - фізичне життя.
- ❖ Воно також стає пояснення когось що живе в удосконалій (advanced) політичні та економічні системі.

❖ Але що це означає з практичної точки зору?

❖ Що ми повинні включити в зображенні слова «цивілізація»?

Житло

Будівництво

Одяг

Харчування

Транспортація

Комунікація

Знаряддя праці

Медицина

Економічні зайняття

Агрономія

Технологія

Спорт

Тощо...

**Матеряльна
культура**

ЩО ТАКЕ КУЛЬТУРА?

- ❖ Тут ми мусимо змінити наш ужиток слова «культура», тобто додати слово «духова» перед словом «культура», щоб відрізнити його від слова «цивілізація» тобто «матеряльна культура».
- ❖ Знову, нам потрібно знайти пояснення фрази «духова культура».

- ❖ В найбільш простому поясненні, **духова культура** це все те що люди створили щоб збагатити своє духове життя.
- ❖ Але знову, що точно це означає?

❖ Як ми можемо пояснити духове життя?

- ❖ По перше, ми повинні спитати чи нам ця «культура» потрібна на щоденне життя, і чи без цього ми можемо жити?
- ❖ По друге, ми повинні спитатися чи ця «культура» задовольняє якісь вищі ідеали чи почування які не потрібні нам щоб вижити, ogrітися чи охоронитися?

❖ Відповідь знайдеться в ідеї творчості, в ідеї віри, в надхненні та в мріях, в зацікавленню чому щось є.

❖ Це є творчість, що дає:

- насолоду від краси,
- пробуджує порив до добра,
- бажання досягнути правду,
- викликає різноманітні почування,
- покликає нас зробити щось доброго іншим
- і так далі...

❖ Але, що це означає з практичної точки зору?

❖ Що ми повинні включити в зображенні слова «духова культура»?

**Духова
культура**

**Мова
Література
Мистецтво
Малярство
Різьба
Архітектура
Музика
Танок
Театр
Кіно
Освіта
Релігійне життя
Наука
Філософія
Законодавство
Суспільні норми
тощо**

- ❖ Найбільша проблема в людей, є що багато із цих двох пояснень культури переплітаються (interweave), даючи нам золоту середину.
- ❖ Наприклад, нам потрібний житло щоб охоронити нас від погоди, грізних звірів чи ворогів. Це матеряльна культура.
- ❖ Коли мистець обробить цей будинок у мистецький твір, він стає і частиною матеряльної і духової культури.

Матеріальна

Житло
Будівництво
Одяг
Харчування
Транспортація
Комунікація
Знаряддя праці
Медицина
Економія
Агрономія
Технологія
Спорт
тощо

Житло
Мова
Будівництво
Архітектура
Одяг
Література
Харчування
Мистецтво
Знаряддя праці
Малярство
Технологія
Різьба
Спорт
Музика
Танок
Кіно
Законодавство
Суспільні норми
І ТАК ДАЛІ

Духова

Мова
Література
Мистецтво
Малярство
Різьба
Архітектура
Музика
Танок
Театр
Кіно
Освіта
Релігійне життя
Наука
Філософія
Законодавство
Суспільні норми
тощо

ЩО ВПЛИВАЄ НА РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ?

❖ Це є дуже просте, і дуже складне питання.

❖ Чому?

- ❖ Просте, тому що все що входить у розвиток людини вкладається до створення культури.
- ❖ Складне, тому що все що входить у розвиток людини вкладається до створення культури.

❖ В такому разі, треба нам подумати що має вплив на розвиток людської, чи народної культури?

- по перше, факт що ми люди
- ґени (genes)
- еволюція – природа
- географія – де ми живемо
- підсоння - клімат
- доступ до харчів – легкий чи ні
- історія - переживання людей даної оклиці
- сусідні плем'я чи народи
- економіка
- релігія
- та інші факори які не є під контролею людей.

ХТО ТВОРИТЬ КУЛЬТУРУ?

- ❖ Після того що ми розглянули що таке «культура», що вона включає, та які чинники впливають на розвиток «культури», маю до вас питання:
- ❖ Хто творить «культуру»?

- ❖ Найлекше сказати що «культуру» творять науковці, мистці, талановиті творчі люди, проте, усі ці творці це індивідуальні люди.
- ❖ Культура - це ті риси (characteristics and commonalities) які в'яжуть велику групу людей у народ.
- ❖ Простійше, «культуру» творять ..... люди.

- ❖ Культура це та річ яка відрізняється з околиці до околиці, від народу до народу, але в кінці, зібрання усіх різних «культур» творить одну «культуру» людства – чудову, різноманітну, багату.
- ❖ Тобто, культуру творять багато одиниць – на великому просторі часу і території.

- ❖ Кінець кінців, культура виявляє «дух спільноти» який діє незалежно від поодиноких людей, і який спільно впливає на всіх членів даної спільноти (society).
- ❖ Немає жодної людини в минулому, сьогодні чи в майбутньому яка стоїть поза «культурою».

ПІДГОТОВИВ МГС. АНДРІЙ ПЕРЕКЛІТА

ШКОЛА УКРАЇНОЗНАВСТВА
ТОВАРИСТВА
“РІДНА ШКОЛА”
В ДЕТРОЙТІ

2019 – всі права застережені